

Ocena zasobów pomocy społecznej

2015 rok

Autorzy:
Agnieszka Krzyżek-Wszelaka

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	18
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	19
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	22
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	22
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	22
10.2	KOSZTY	25
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	25
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	26
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	27
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	28
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	29
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	30
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	30
11	Wnioski końcowe	33

1. Wprowadzenie

Zadaniem gminy wynikającym z art. 16 ustawy o pomocy społecznej jest sporządzenie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Niniejsza ocena jest materiałem poglądowym. Opracowanie zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej zastępuje od roku 2012 dotychczas przygotowany przez ośrodki pomocy społecznej w imieniu jednostek samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w ramach projektu przygotował narzędzie, umożliwiające gromadzenie danych, z których część pobierana jest automatycznie z innych systemów informacyjnych, na tej podstawie przeprowadzona jest ocena zasobów, która stanowić będzie rekomendacje do planowania budżetu na rok następny. Rolą gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokojenie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Wspólnota za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb podejmuje działania zmierzające do niwelowania różnic w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb wówczas, gdy są one wywołane czynnikami niezależnymi od jednostki czy rodziny. Na szczeblu gminy pomoc społeczna kierowana jest wprost do osób najbardziej potrzebujących. Skupia się na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrownikach realizuje ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w zasiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Bobrowniki składa się z 8 sołectw, położona jest w północno-wschodniej części województwa śląskiego na obszarze zurbanizowanego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w odległości 15 km od stolicy województwa. Zajmuje obszar 52 km². Gmina położona jest na terenie pagórkowatych w otoczeniu jezior i wzgórz. Istnieje duża liczba zwartych kompleksów leśnych, rozdzielających gminę równoleżnikowo począwszy od jeziora Świerklaniec na wschodzie granicy przez jezioro Rogoźnik w kierunku północno-wschodnim, jak również duże skupisko lasów buków i zbiorowisk muraw kserotermicznych. Wszystkie przedstawione walory gminy stwarzają korzystne warunki klimatyczne i wypoczynkowe, czynią ją atrakcyjną pod względem turystycznym. Dobrze rozwinięty sektor drobnej przedsiębiorczości pozwala na korzystne rokowania, co do stanu gospodarki gminy. Rozwojowe trendy gospodarcze korespondują z infrastruktury technicznej oraz wysokimi nakładami budżetu gminy na ochronę środowiska, drogownictwa oraz modernizację bazy instytucji publicznych. Gminę zamieszkuje 11.663 tys. mieszkańców. **Stan na dzień 31.12.2015 r. (w komórkach dotyczących danych sytuacji demograficznej nie ma możliwości korekty liczby mieszkańców. Informacja z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach)**

Bobrowniki – 3068
 Dobieszowice – 1905
 Rogoźnik – 2926
 Siemonia – 934
 Myszkowie – 432
 Twardowice – 417
 Wymysłów – 617
 Sączów – 1364

Gmina posiada szerokie możliwości przeznaczenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Większość mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym jest zatrudniona w zakładach pracy okolicznych miast i gmin. Pozostali mieszkańcy prowadzą działalność produkcyjną, handlową usługową. W około 600 małych i średnich przedsiębiorstwach prywatnych oraz w jednostkach użyteczności publicznej na terenie gminy. Pomimo korzystnego usytuowania, jak również walorów krajobrazowych gmina boryka się z wieloma problemami. Podstawowy problem społeczny stanowi bezrobocie.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	11 912	11 912	11 941	11 941	11 941
KOBIETY						
Ogółem	2	6 271	6 271	6 281	6 281	6 281
Wiek 0-17	3	913	913	907	907	907
Wiek 18-59	4	3 538	3 538	3 510	3 510	3 510
Wiek 60 lat i więcej	5	1 820	1 820	1 864	1 864	1 864
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	5 641	5 641	5 660	5 660	5 660
Wiek 0-17	7	1 021	1 021	1 021	1 021	1 021
Wiek 18-64	8	3 801	3 801	3 781	3 781	3 781
Wiek 65 lat i więcej	9	819	819	858	858	858
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	479	458	415	415	415
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	246	256	237	237	237
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	60	58	46	46	46
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	11	11	11	11	110

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	0	2	2	0	0
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	2	2	5	5	5
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	8	1	0	2	2
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	2	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	1	1	1	1	1
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	6	6	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	42	42	42	42	42
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
meldunek dziecka poza gminą	22	0	0	13	0	0
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	4	4	4	4	4
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	24	341	361	361	336	3 362
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	25	43	2	2	15	15
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	26	4	4	4	4	4
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	27	4	4	4	4	4
Pozaszkolne	28	0	0	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	29	0	0	0	0	0
Liczba hospicjów	30	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	31	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Z przedstawionych danych wynika wzrost zarówno liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, jak i liczby świadczeń. Zanotowano znaczny wzrost liczby osób bezrobotnych – korzystających z pomocy społecznej. Nadal większość klientów pomocy społecznej korzysta ze świadczeń z tytułu bezrobocia. W poniższym zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, więc jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie. Zauważalna jest znaczna tendencja wzrostu kosztu opłat za pobyt pensjonariuszy w domach pomocy społecznej, spowodowany przede wszystkim wzrostem kosztów utrzymania w DPS.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	1	479	527	499	549
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	350	385	298	328
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0		
Wiek 0-17	4	0	0		
Wiek produkcyjny *	5	0	0		
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0		
Liczba rodzin	7	206	206	198	218
Liczba osób w rodzinach	8	582	541	499	549
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	0	0		
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0		
Wiek 0-17	11	0	0		
Wiek 18-59	12	0	0		
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0		
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	0	0		
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	0	0		
Wiek 0-17	16	0	0		
Wiek 18-64	17	0	0		
Wiek 65 lat i więcej	18	0	0		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	188	189	177	195
Liczba rodzin	20	164	176	165	182
Liczba osób w rodzinach	21	452	456	394	433
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	198	178	148	163
Liczba rodzin	23	125	110	102	112
Liczba osób w rodzinach	24	411	364	321	353
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25				
Liczba rodzin	26	348	383	421	463
Liczba osób w rodzinach	27	580	638	701	771
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	143	144	140	154
Liczba osób w rodzinach	29	398	366	333	366
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	162	157	145	160
Liczba osób w rodzinach	31	483	434	380	418
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba rodzin	32	36	37	35	39
Liczba osób w rodzinach	33	69	70	57	63
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	48	54	54	59
Liczba osób w rodzinach	35	109	125	103	113
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	20	26	29	32
Liczba osób w rodzinach	37	61	79	95	105
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	16	14	19	21
Liczba osób w rodzinach	39	28	26	33	36
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	41	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	36	27	24	26
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	8	7	7	8
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	3	4	6	7
Liczba osób w rodzinach	45	3	5	6	7
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	4	5	0	0
Liczba osób w rodzinach	47	8	14	0	0
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	0	2	3	3
Liczba osób w rodzinach	49	0	4	3	3
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	2	2
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	3	2	2	2
Liczba osób w rodzinach	54	10	5	5	6
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	9	9	16	18
Liczba świadczeń	57	1 684	2 951	1 883	2 071

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	58	15 680	28 113	16 079	17 687
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	1	1	3	3
Liczba świadczeń	60	4	783	184	202
Kwota świadczeń w złotych	61	56	9 083	2 167	2 384
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	1	1	2	2
Liczba świadczeń	63	488	698	1 079	1 187
Kwota świadczeń w złotych	64	8 296	11 719	17 272	18 999
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	113	73	92	101
Liczba osób w rodzinach	66	329	194	250	275
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	57	182	197	217
Liczba osób w rodzinach	68	134	454	486	535
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	31	11	45	50
Liczba osób w rodzinach	70	103	25	111	122
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	22	14	5	6
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	22	14	5	6
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	22	26	27	30
Liczba świadczeń	2	202	248	272	299
Kwota świadczeń w złotych	3	88 141	111 973	121 913	134 104
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	16	19	20	22
Liczba świadczeń	5	144	180	200	220
Kwota świadczeń w złotych	6	69 202	86 036	99 313	109 244
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	6	7	7	8
Liczba świadczeń	8	58	68	72	79
Kwota świadczeń w złotych	9	18 939	25 937	22 600	24 860
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	67	93	91	100
Liczba świadczeń	11	232	315	314	345
Kwota świadczeń w złotych	12	79 300	111 454	134 748	148 223
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	60	82	77	84
Liczba świadczeń	14	209	285	281	309
Kwota świadczeń w złotych	15	73 160	103 075	124 557	13 701
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	2	6	3	3
Liczba świadczeń	17	5	15	10	11
Kwota świadczeń w złotych	18	1 355	3 985	2 339	2 573
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	2	1	1	1
Liczba świadczeń	20	12	1	2	2
Kwota świadczeń w złotych	21	3 252	271	542	596
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	3	4	0	0
Liczba świadczeń	23	6	14	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	1 533	4 123	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	138	177	155	170
Kwota świadczeń w złotych	29	85 052	92 224	96 423	106 065
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	0	64	69	76
Liczba świadczeń	31	0	82	82	90
Kwota świadczeń w złotych	32	0	14 700	15 250	16 775
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	156	127	123	135
Liczba świadczeń	36	19 231	14 583	15 248	16 728
Kwota świadczeń w złotych	37	61 253	49 613	47 504	52 254
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	156	126	123	135
Liczba świadczeń	39	19 231	14 424	15 248	16 728
Kwota świadczeń w złotych	40	61 253	48 341	47 504	52 254
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	156	127	123	135
Liczba świadczeń	42	19 231	14 583	15 248	16 728
Kwota świadczeń w złotych	43	61 253	49 613	47 504	52 254
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	156	126	123	135
Liczba świadczeń	45	19 231	14 424	15 248	16 728
Kwota świadczeń w złotych	46	61 253	48 341	47 504	52 254
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	0	3	6	7
Liczba świadczeń	48	0	275	1 232	1 355
Kwota świadczeń w złotych	49	0	7 192	51 135	56 248
UBRANIE					
Liczba osób	50	34	78	63	69
Liczba świadczeń	51	36	80	76	84
Kwota świadczeń w złotych	52	5 100	10 200	9 150	10 065
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	1	1	2	2
Liczba świadczeń	54	1	1	2	2

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	55	940	2 030	3 380	3 380
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	7	9	12	13
Liczba świadczeń	57	62	81	103	113
Kwota świadczeń w złotych	58	148 177	166 407	216 345	237 980
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	13	20	18	15
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	8 226	23 601	43 875	78 480

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Praca socjalna jest podstawową działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Odgrywa dorosłą rolę aktywizacji świadczeniobiorców, kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych. Pokonywanie trudnych sytuacji życiowych jest możliwe dzięki współpracy klienta z instytucją. Wyrazem tej współpracy jest kontrakt socjalny. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczeń, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczeń lub wstrzymaniu świadczeń z pomocy społecznej. Pośrednictwo socjalne, które w szczególności zakłada poinformowanie klienta o konsekwencjach podejmowanych przez niego działań lub ich braku, (podczas pośrednictwa pracownik ma za zadanie wprowadzić klienta na drogę wiodącą ku rozwiązaniu problemu, zmotywować go w pozostaniu na niej i wspierać w sytuacjach kryzysowych).

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	345	293	146	166
Kwota świadczeń w złotych	2	661 292	523 541	526 227	556 227
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	3	2	23	29
Kwota świadczeń w złotych	4	34 000	16 000	23 000	29 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	7	5	72	98
Kwota świadczeń w złotych	6	75 000	60 000	72 000	98 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	17	15	146	149
Kwota świadczeń w złotych	8	132 065	126 347	173 520	193 700
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNEGO					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba świadczeń	9	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	0	0	0	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	171	168	2 005	2 050
Kwota świadczeń w złotych	12	314 721	308 754	306 765	313 650
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	29	31	404	424
Kwota świadczeń w złotych	14	52 785	55 539	61 812	64 872
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	71	64	709	719
Kwota świadczeń w złotych	16	130 968	117 504	108 477	110 007
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	46	50	650	657
Kwota świadczeń w złotych	18	84 915	91 341	99 450	100 521
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	25	23	242	250
Kwota świadczeń w złotych	20	46 053	44 370	37 026	38 250
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	22	0	0	0	0
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	X	11	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	X	65 797	0	0
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	51	47	55	60
Liczba rodzin	26	38	34	39	42
Kwota świadczeń w złotych	27	255 858	261 220	274 179	299 179
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	15	15	134	150
Kwota świadczeń w złotych	29	36 267	38 731	35 496	40 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	X	4	60	70
Kwota świadczeń w złotych	31	X	196	967	1 000
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	6	4	27	27
Kwota świadczeń w złotych	33	8 293	2 930	12 023	10 208
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	24	20	14	15
Kwota świadczeń w złotych	35	30 405	37 739	41 611	47 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
SWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)				
Liczba osób	36	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH				
Liczba osób ogółem	38	20	10	10
Kwota świadczeń w złotych	39	37 365	13 476	24 576
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE				
Liczba osób	40	113	86	100
Kwota świadczeń w złotych	41	77 186	67 463	76 759

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Gmina Bobrowniki nie prowadzi na swoim terenie żadnego domu pomocy społecznej. Zadaniem powiatu jest prowadzenie i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym. Gmina może prowadzić domy o zasięgu lokalnym. Brak infrastruktury domów pomocy społecznej na terenie gminy powoduje, że mieszkańcy umieszczeni są w DPS na terenie powiatu albo w ościennych gminach i powiatach. Gmina nie posiada mieszkań chronionych. Osoby bezdomne są umieszczane w domach dla bezdomnych w powiecie bédzińskim.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM					
Liczba placówek	1	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-9):					
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY					
Liczba placówek	10	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	37	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania za zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych i stypendiów szkolnych oraz finansowych i kadr realizuje 11 pracowników, jeden z pracowników socjalnych zatrudniony jest na umowę na zastępstwo. Dodatkowe zadania, które zostały przekazane do realizacji w ostatnich latach to: realizacja ustaw przeciw przemocy w rodzinie koordynator prac społecznie- użytecznych obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie dodatki mieszkaniowe, energetyczne i stypendia szkolne, Karta Dużej Rodziny oraz program Rodzina 500+.

1 informatyk- umowa zlecenie - do obsługi sprzętu komputerowego OPS współpraca z psychologiem działającym w Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobrownikach: współpraca z terapeutą ds. uzależnień. sprzątaczką zatrudnioną jest na umowę zlecenie. Od stycznia 2014 r. Asystent Rodziny był zatrudniony na pół etatu w ramach zadaniowego czasu pracy. Kontynuuje pracę z 15 rodzinami. Istnieje potrzeba pracy Asystenta Rodziny z dalszymi rodzinami, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Dlatego uzasadnionym było zatrudnienie kolejnego Asystenta Rodziny. Asystent Rodziny jest zatrudniony od 1 stycznia 2015 r. zgodnie z art 11 ust.4 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w strukturach pomocy społecznej. Planuje się przyjęcie jeszcze jednego asystenta rodziny. Zgodnie z artykułem 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	9	10	13	12	13
KADRA KIEROWNICZA						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	1	1	1	1
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	4	4	5	5	5
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	4	4	5	5	5
Wykształcenie średnie	8	0	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	4	4	4	4	3
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	3	3	3	4	4
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	4	5	7	6	7
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	3	4	6	5	5
Wykształcenie średnie	14	0	0	0	0	1
Inne	15	1	1	1	1	1

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W 2015 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrownikach podpisał 6 umów w sprawie zorganizowania stażu dla 8 stażystów. Na podstawie porozumień o realizację praktyki zawodowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach praktyki odbyło 2 praktykantów z Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi. Ośrodek w 2015 r. podpisał 1 Porozumienie o Wolontariacie.

ZATRUDNIENIE POMOCCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	1	1	2	2
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	1	1	1	1
Stáže	3	2	8	6	4	4

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	2 895 201	3 027 310	3 239 762	3 637 272	3 822 829
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	2 731 407	2 858 208	3 064 762	3 443 272	3 628 829
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	66 937	57 186	30 200	37 000	37 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	96 857	101 916	144 800	157 000	157 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	9	148 177	166 407	216 346	319 233	422 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	148 177	166 407	216 346	319 233	422 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	8 226	23 601	43 876	78 480	98 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	8 226	23 601	43 876	78 480	98 000
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	1 920	3 112	2 419	3 450	3 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	1 920	3 112	2 419	3 450	3 500
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	12 146	24 514	30 204	45 302	58 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	12 146	24 514	30 204	45 302	58 000
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na	19	1 559 804	1 463 733	1 501 387	1 580 091	1 620 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego						
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	1 559 804	1 463 733	1 501 387	1 580 091	1 620 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	8 294	10 561	12 023	13 000	14 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	8 294	10 561	12 023	13 000	14 000
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	150 750	198 808	274 262	310 550	310 550
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	150 750	198 808	274 262	310 550	310 550
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	0	38 930	36 483	42 387	45 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	38 930	36 483	42 387	45 000
85216 - Zasiłki stałe	27	88 141	111 972	121 913	125 000	132 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	88 141	111 972	121 913	125 000	132 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	592 539	594 617	606 465	708 260	708 260
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	592 539	584 617	606 465	708 260	708 260
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	23 976	39 833	33 351	53 004	53 004
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	23 976	39 833	33 351	53 004	53 004
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	12 000	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	12 000	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	137 434	124 657	97 274	87 515	87 515
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	137 434	124 657	97 274	87 515	87 515
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	0	67 463	76 759	77 000	77 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	67 463	76 759	77 000	77 000

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W 2015 roku Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację programu współfinansowanego przez Unię Europejską, czyli kolejną edycję projektu systemowego „Szansa na lepszą przyszłość” Rekrutację do projektu przeprowadzili pracownicy socjalni, którzy z osobami spełniającymi kryteria podpisali kontrakty socjalne. Do uczestnictwa w projekcie w roku 2015 przystąpiło 5 osób. Koordynatorem projektu był kierownik Ośrodka, a projekt realizował zespół projektowy w 7 osobowym składzie. W 2015 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program Aktywności Lokalnej. W ramach PAL-u zorganizowano piknik integracyjny w Sączowie w dniu 6 czerwca 2015 r. W ramach działań o charakterze środowiskowym w Ośrodku poradzony był punkt Porad prawnych. W roku bieżącym rozpoczął realizację projektu systemowego pod nazwą „Inwestycja w człowieka środkiem do osiągnięcia efektów społecznych” na lata 2016-2017

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE z EFS					
Liczba projektów	1	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	17	14	5	8
Łączna kwota środków EFS	3	252 282	142 346	62 428	105 620
W tym:					
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS					
Liczba konkursów	4	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	0	0	0	0
W tym					
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)					
Liczba programów	6	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	0	0	0
W tym:					

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	4	4	4	4	5	5	5
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	4	4	4	5	5	5
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	4	4	4	4	4	5	5
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	9	9	9	10	13	12	13
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	44	44	44	40	31	42	38
Dynamika (%)	5	X	100	100	91	78	135	90

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	4	4	4	4	4	4	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	4	4	4	5	5	5
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	80	80	60
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	80	100	75

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	4	4	4	5	5	5
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	25	25	25	25	20	0	0
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	80	0	0

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	1	1	2	2
liczba wszystkich pracowników	2	9	11	12	20	21	19	20
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	5	5	11	10

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	100	220	91

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	4	4	4	4	5	5	5
liczba mieszkańców	2	11 543	11 800	11 912	11 912	11 941	11 941	11 941
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	0,69	0,68	0,67	0,67	0,84	0,84	0,84
Dynamika (%)	4	X	99	99	100	125	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby /prognoza	2017 potrzeby /prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	4	4	4	4	5	5	5
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	79	93	57	182	197	217	239
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	2,53	2,15	3,51	1,10	1,27	1,15	1,05
Dynamika (%)	4	X	85	163	31	115	91	91

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2
X	X		1	2	1
	X	X	2	0	0
Ogółem			3	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza	2017 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	643 324	780 997	592 538	766 392	606 465	708 120	707 120
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	2 235 000	2 751 914	2 731 407	2 858 208	3 064 762	3 443 272	3 628 829
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	29	28	22	27	20	21	19
Dynamika (%)	4	X	97	79	123	74	105	90

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	466	527	582	541	499	549
liczba mieszkańców	2	11 543	11 800	11 912	11 912	11 941	11 941
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	40,37	44,66	48,86	45,42	41,79	45,98
Dynamika (%)	4	X	111	109	93	92	110

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	289	316	350	385	298	328

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	238	162	188	189	177	195
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	289	316	350	385	298	328
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	82	51	54	49	59	59
Dynamika (%)	4	X	62	106	91	120	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	216	187	198	178	148	163
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	289	316	350	385	298	328
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	75	59	57	46	50	50
Dynamika (%)	4	X	79	97	81	109	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Ubóstwo (%)	1	69	68	69	70	71	71
Bezrobocie (%)	2	78	75	79	76	73	73
Niepełnosprawność (%)	3	17	18	17	18	18	18
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	22	24	23	26	27	27
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	11	11	10	13	15	15
Alkoholizm (%)	6	9	11	8	7	10	10

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	21	18	17	13	12	12
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	3	1	1	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	1	4	3	4	6	7
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	166	187	206	206	198	218
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	1	2	1	2	3	3
Dynamika (%)	5	X	200	50	200	150	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	375	431	481	478	497	497
częstotliwość w miesiącach	2	11	7	9	9	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	161	182	327	381	314	315
częstotliwość w miesiącach	4	7	6	10	10	10	10

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	278	330	342	354	429	430
częstotliwość w miesiącach	2	4	3	3	3	3	3
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	295	326	350	362	443	44
częstotliwość w miesiącach	4	3	3	3	3	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	196	271	271	266	234	234

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
częstotliwość w miesiącach	6	4	3	3	3	3	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	119	229	271	271	271	298
częstotliwość w miesiącach	8	2	3	6	1	2	2
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	442	256	295	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	2	2	4	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	501	468	616	521	622	624

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	3	3	6	7	13	14
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	1 453	1 453	1 463	2 639	2 722	2 722
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	49	16	22	14	5	6
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	289	316	350	385	298	328
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	17	5	6	4	2	2
Dynamika (%)	4	X	29	120	67	50	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	177	213	246	256	237	237
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu lokalnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji przyznających zasilek / usługę	2	533	537	590	650	878	966
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	752 000	100	2 893 777	100	2 895 201	100	3 027 310	100	3 239 762	100	3 637 272	100	3 822 829	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	108 000	14	141 463	5	163 794	6	159 102	5	175 000	5	194 000	5	194 000	5
852 - POMOC SPOŁECZNA	644 000	86	2 752 314	95	2 731 407	94	2 800 745	93	2 988 003	92	3 366 272	93	3 551 829	93
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	67 463	2	76 759	2	77 000	2	77 000	2

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	752 000	100,00	2 893 777	100,00	2 895 201	100,00	3 027 310	100,00	3 239 762	100,00	3 637 272	100,00	3 822 829	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	66 937	2,31	57 186	1,89	30 200	0,93	37 000	1,02	37 000	0,97
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	108 000	14,36	141 463	4,89	96 857	3,35	101 916	3,37	144 800	4,47	157 000	4,32	157 000	4,11
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	73 000	9,71	91 930	3,18	148 177	5,12	166 407	5,50	216 346	6,68	319 233	8,78	422 000	11,04
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	2 070	0,07	8 226	0,28	23 601	0,78	43 876	1,35	78 480	2,16	98 000	2,56
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	0	0,00	1 920	0,07	3 112	0,10	2 419	0,07	3 450	0,09	3 500	0,09
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	12 146	0,42	24 514	0,81	30 204	0,93	45 302	1,25	58 000	1,52
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	0	0,00	1 663 703	57,49	1 559 804	53,88	1 463 733	48,35	1 501 387	46,34	1 580 091	43,44	1 620 000	42,38
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	0	0,00	7 263	0,25	8 294	0,29	10 561	0,35	12 023	0,37	13 000	0,36	14 000	0,37
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	86 000	11,44	141 615	4,89	150 750	5,21	198 808	6,57	274 262	8,47	310 550	8,54	310 550	8,12
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	38 930	1,29	36 483	1,13	42 387	1,17	45 000	1,18
85216 - Zasiłki stałe	14	12 000	1,60	68 212	2,36	88 141	3,04	111 972	3,70	121 913	3,76	125 000	3,44	132 000	3,45
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	371 000	49,34	562 975	19,45	592 539	20,47	594 617	19,64	606 465	18,72	708 260	19,47	708 260	18,53
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	53 000	7,05	78 247	2,70	23 976	0,83	39 833	1,32	33 351	1,03	53 004	1,46	53 004	1,39
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12 000	0,37	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	49 000	6,52	136 299	4,71	137 434	4,75	124 657	4,12	97 274	3,00	87 515	2,41	87 515	2,29
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	67 463	2,23	76 759	2,37	77 000	2,12	77 000	2,01

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki		0	100	2 751 914	100	2 731 407	100	2 858 208	100	3 064 762	100	3 443 272	100	3 628 829	100
851 - OCHRONA ZDROWIA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA		0	0	2 751 914	100	2 731 407	100	2 790 745	98	2 988 003	98	3 366 272	98	3 551 829	98
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA		0	0	0	0	0	0	67 463	2	76 759	3	77 000	2	77 000	2

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	0	100,00	2 751 914	100,00	2 731 407	100,00	2 858 208	100,00	3 064 762	100,00	3 443 272	100,00	3 628 829	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	0	0,00	91 930	3,34	148 177	5,42	166 407	5,82	216 346	7,06	319 233	9,27	422 000	11,63
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	2 070	0,08	8 226	0,30	23 601	0,83	43 876	1,43	78 480	2,28	98 000	2,70
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	0	0,00	1 920	0,07	3 112	0,11	2 419	0,08	3 450	0,10	3 500	0,10
85206 - Wspieranie rodziny	9	0	0,00	0	0,00	12 146	0,44	24 514	0,86	30 204	0,99	45 302	1,32	58 000	1,60

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby		
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	
(m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)															
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	0	0,00	1 663 703	60,46	1 559 804	57,11	1 463 733	51,21	1 501 387	48,99	1 580 091	45,89	1 620 000	44,64
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	0	0,00	7 263	0,26	8 294	0,30	10 561	0,37	12 023	0,39	13 000	0,38	14 000	0,39
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	0	0,00	141 615	5,15	150 750	5,52	198 808	6,96	274 262	8,95	310 550	9,02	310 550	8,56
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	38 930	1,36	36 483	1,19	42 387	1,23	45 000	1,24
85216 - Zasiłki stałe	14	0	0,00	68 212	2,48	88 141	3,23	111 972	3,92	121 913	3,98	125 000	3,63	132 000	3,64
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	0	0,00	562 575	20,44	592 539	21,69	584 617	20,45	606 465	19,79	708 260	20,57	708 260	19,52
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	0	0,00	78 247	2,84	23 976	0,88	39 833	1,39	33 351	1,09	53 004	1,54	53 004	1,46
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12 000	0,39	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	0	0,00	136 299	4,95	137 434	5,03	124 657	4,36	97 274	3,17	87 515	2,54	87 515	2,41
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	67 463	2,36	76 759	2,50	77 000	2,24	77 000	2,12

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Przedstawione w opracowaniu dane ukazują lokalną sytuację społeczno – demograficzną wraz z problemami mieszkańców naszej gminy oraz stawiane przed realizatorami działań z zakresu pomocy społecznej wyzwania. Do powyższych zagadnień należy niewątpliwie wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie ww. przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych , których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Z powyższą problematyką związane są także kwestie wykraczające poza zasięg ścisłego oddziaływania pomocy społecznej i jej zadań ustawowych. Należy w tym miejscu wskazać problemy dotyczące polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej, demograficznej, oświatowej a także finansowej określającej wysokość nakładów na poszczególne zadanie. Zastanawiając się nad oceną wystarczalności zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących potrzeb i problemów społecznych należy pamiętać, iż na stopień rozwiązywania ww. kwestii mają bardzo istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponad lokalnym. Sukces pomocy społecznej jest, zatem w dużej mierze współzależny od wyników podejmowanych działań i innych obszarach pomocy społecznej. Wielkość zasobów pomocy społecznej oraz stopień realizacji jej zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy uznać za dobrą. Ocena ta nie oznacza niedostrzegania ogromu potrzeb społecznych ukazanych w zebranych danych dotyczących między innymi kwestii zatrudnienia, czy problemów zdrowotnych mieszkańców, które pozostają w ścisłym związku z ich sytuacją finansową, a co za tym idzie także poziomem życia. Zależności te widać wyraźnie analizując osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się z problemami bezrobocia, długotrwałymi chorobami, niepełnosprawnością. Jak widać po powyższych danych problemy związane z bezrobociem, długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością są ze sobą powiązane i często występują łącznie. Pomoc społeczna nie polega głównie na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, ale przede wszystkim na profilaktyce, aktywizacji oraz pomocy osobom tego wymagającym – to główne założenie projektu nowelizacji ustawy o pomocy społecznej, która przeformułowała ma podejście do podopiecznych.

Projekt założeń projektu ustawy o pomocy społecznej przygotowało Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Ustawa zreformowała ma system pomocy społecznej, stawiając na indywidualne podejście do osób wymagających wsparcia i zachęcenie ich do aktywności w rozwiązywaniu własnych problemów – we współpracy z instytucjami i pracownikami socjalnymi. Jedną z kluczowych zmian, które zaproponowano w projekcie , jest likwidacja kryterium dochodowego, które dziś uprawnia do zasiłków i wprowadzenie pojęcia minimalny dochód dochód socjalny, oznaczającego kwotę gwarantującą zaspokojenie potrzeb egzystencjalnych rodziny. Podczas gdy kryterium dochodowe jest granicą, poniżej której osobie lub rodzinie przysługują świadczenia z pomocy społecznej, to minimalny dochód socjalny będzie poziomem, który każdy powinien mieć zapewniony; dlatego różnica pomiędzy realnym dochodem rodziny a wysokością minimalnego dochodu socjalnego będzie wyrównywana przez zasiłki. Minimalny dochód socjalny będzie podstawą do korzystania ze świadczeń i usług socjalnych. Zależać będzie od liczebności rodziny. W przypadku osób starszych oraz niepełnosprawnych będzie on wyliczany z wyłączeniem dodatku pielęgnacyjnego lub zasiłku pielęgnacyjnego, dzięki czemu ich świadczenia socjalne będą wyższe od dotychczasowych. Weryfikacja minimalnego dochodu socjalnego będzie następowała co roku, a jej podstawą będzie aktualny wzrost cen towarów i usług określanych w koszyku minimum egzystencji. Dlatego zakłada się rezygnację z badania progu interwencji socjalnej, a utrzymanie corocznego badania poziomu minimum egzystencji, którego wyniki dostępne są 31 marca każdego roku, na podstawie cen towarów i usług z roku poprzedniego. Wysokość minimalnego dochodu socjalnego wraz z kwotami świadczeń będzie ogłaszana w obwieszczeniu MPIPŚ obowiązującym od 1 października danego roku. Uproszczony ma zostać katalog świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Wypłacany ma być jeden zasiłek socjalny z możliwością powiększenia go o dodatki: motywacyjny i dopłatę do usług interwencyjnych. Zasiłek socjalny przyznawany będzie w formie pieniężnej lub niepieniężnej (zwłaszcza dla osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających oraz pierwszy raz korzystających ze wsparcia i pomocy). Dolna granica zasiłku będzie ustalona na poziomie 10 proc. minimalnego dochodu socjalnego. Ze świadczeń pieniężnych będą mogły korzystać tylko te osoby, które podejmą współpracę z pracownikami socjalnymi. Osoby, które z różnych powodów nie mogą uczestniczyć jedynie ze świadczeń rzeczowych z pomocy społecznej (z wyjątkiem osób, które z różnych powodów nie mogą uczestniczyć w działaniach aktywizacyjnych). Warunkiem bezwzględnym wypłacaniu zasiłku socjalnego dla osób, które mają szansę na powrót do samodzielności, będzie zawarcie i realizacja kontraktu socjalnego, będącego formą partnerskiej umowy pomiędzy osobą wymagającą wsparcia a pracownikiem socjalnym. Chodzi np. o uczestnictwo w zajęciach klubu integracji społecznej, poddanie się leczeniu itp. socjalny dodatek motywacyjny będzie świadczeniem powiązaniem z aktywnością osób korzystających z systemu usług socjalnych. Warunkiem korzystania z niego będzie prawidłowa realizacja kontraktu socjalnego. Wysokość tego dodatku ma stanowić 50 proc. zasiłku socjalnego, będzie on przyznawany w formie pieniężnej lub niepieniężnej – dla osób uzależnionych (np. regulowanie czynszu, opłat za energię itp.). Osoby starsze lub niepełnosprawne, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, będą mogły skorzystać z częściowej lub całkowitej refundacji kosztu usług, które mają zaspokoić ich potrzeby wynikające z niesamodzielności (socjalna dopłata do usług interwencyjnych). Autorzy założeń do ustawy podkreślają, że zależy im na przeformulowanie celów pomocy społecznej : ma ona polegać na prowadzeniu działań profilaktycznych oraz aktywizacyjnych, a także zapewnieniu pomocy osobom i rodzinom tego wymagającym. Rola świadczeń, zwłaszcza pieniężnych, powinna być uzupełnieniem usług oferowanych przez system pomocy społecznej, a na pewno powinna stanowić instrument motywujący do aktywnej współpracy z pracownikami socjalnymi w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. W związku z nowymi priorytetami w projekcie określono katalog podstawowych usług socjalnych. Są wśród nich usługi profilaktyczne, adresowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, skupiające się na pracy socjalnej, edukacji, poradnictwie, terapii itp. Pracownik socjalny świadczący tego typu usługi ma pełnić funkcję prewencyjnego oparcia społecznego- tzw. asystentura socjalna. Wyodrębniono również usługi aktywizujące adresowane do osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych, których dysfunkcje można kompensować usługami specjalistycznymi. Celem tych usług będzie uniezależnienie podopiecznych od systemu świadczeń pomocy społecznej. Będą one realizowane m.in. we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej (np. spółdzielniami socjalnymi). W katalogu znalazły się także usługi interwencyjne, służące zabezpieczeniu niezbędnych potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych, chorych oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych (przemoc, handel ludźmi, klęski żywiołowe i zdarzenia losowe). W ramach tych usług zaproponowano m.in. sąsiedzkie usługi opiekuńcze- nowe rozwiązanie, dzięki któremu osoby wymagające wsparcia będą mogły skorzystać z pomocy sąsiadów. Chodzi m.in. o zakupy podstawowych artykułów, przygotowanie i podawanie posiłków, prace porządkowe oraz załatwianie spraw urzędowych. W projekcie zaproponowano, aby usługi socjalne mogły być wykonywane przez niepubliczne podmioty, które będą posiadały status; Agencji Usług Socjalnych. Status ten nadawany będzie przez wojewodę na 5 lat, po spełnieniu określonych kryteriów, takich jak dysponowanie minimum dwoma pracownikami socjalnymi, wykonywanie przez przynajmniej dwa lata działalności pożytku publicznego związanej z pomocą społeczną oraz reintegracją społeczną i zawodową, zrealizowanie na rzecz społeczności lokalnych co najmniej dwóch projektów aktywizacji społecznej i zawodowej. Status Agencji Usług Socjalnych będą mogły uzyskać m.in. organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, a także podmioty prowadzące działalność gospodarczą, założone przez osoby fizyczne z odpowiednimi kwalifikacjami (np. przez pracowników socjalnych). Ustawa przeorganizować ma również jednostki pomocy społecznej w taki sposób, aby oddzielić pracę socjalną od postępowania administracyjnego.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z dnia 30 kwietnia 2014 r. Poz. 567)

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r., poz. 2284)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234)

Świadczeniami rodzinnymi są:

zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
od 01.01.2016 r. świadczenie rodzicielskie
świadczenia opiekuńcze

zasiłek pielęgnacyjny,

świadczenie pielęgnacyjne,

od 01.01.2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy – wprowadzony do katalogu świadczeń opiekuńczych na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548)5. Program Rodzina 500plus (ustawa o wychowaniu dziecka w rodzinie)

ZASIŁEK RODZINNY ORAZ DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji, co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Pierwszej weryfikacji dokonano w 2006 roku, następnej - 1 listopada 2009 r., w wyniku, czego podniesione zostały kwoty niektórych rodzajów świadczeń rodzinnych, natomiast ostatnia weryfikacja miała miejsce 1 listopada 2015r., w wyniku, której podniesione zostały kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych.

Od dnia 01.11.2012 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła:

77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
106,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238) od dnia 1 listopada 2015 r. zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się

1) nie przekracza kwoty 674,00 zł (art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych)

2) nie przekracza kwoty 764,00 zł – w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo

o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 5 ust. 2 w/w ustawy).

Zgodnie z § 2 ust 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238) wysokość zasiłku rodzinnego od 01.11.2015 r. wynosi miesięcznie:

89,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,

118,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
129,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki do zasiłku rodzinnego (art. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych):
z tytułu urodzenia dziecka (art. 9 w/w ustawy) przysługuje jednorazowo w wysokości 1 000,00 zł (§ 3 pkt 2 w/w rozporządzenia)
z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (art. 10 w/w ustawy) przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie. (§ 3 pkt 3 w/w rozporządzenia)
z tytułu samotnego wychowywania dziecka (art. 11a w/w ustawy) przysługuje w wysokości 185,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 370,00 zł na wszystkich dzieci (§ 2 ust 1 pkt 2 w/w rozporządzenia)
z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (art. 12a w/w ustawy) wynosi 90,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego (§ 2 ust 1 pkt 3 w/w rozporządzenia)
z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (art. 13 w/w ustawy), który zgodnie treścią § 2 ust 1 pkt 4 w/w rozporządzenia wynosi miesięcznie:

80 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
100,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia. 6) z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (art. 14 w/w ustawy) przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100,00 zł na dziecko (§ 3 pkt 4 w/w rozporządzenia)
7) z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (art. 15 w/w ustawy) przysługuje:
w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości 105,00 zł miesięcznie na dziecko (§ 2 ust 1 pkt 5 lit. a w/w rozporządzenia)
w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości 63,00 zł miesięcznie na dziecko (§ 2 ust 1 pkt 5 lit. b w/w rozporządzenia)
Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 995). – złotówka za złotówkę.
Od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowe brzmienie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który wprowadza nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawnającego do zasiłku rodzinnego (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy w przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:
1) zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
2) dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka -podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
3) dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania -podzielonych przez 12.
W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują (art. 5 ust. 3-3d ustawy).

Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody członków rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy oraz zmiany w sytuacji dochodowej stanowiące utratę i uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (art. 15b ustawy o świadczeniach rodzinnych) w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko (§ 3 pkt 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238).

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1 922,00 zł netto. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko. Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234).

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są, więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie.

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie wynosi 1000 zł miesięcznie, nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom).

Istotne jest, że świadczenie to mogą otrzymywać także rodzice dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2016 r., którzy nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego – w takim przypadku, świadczenie rodzicielskie przysługuje od 1 stycznia 2016 r. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia (odpowiednio dłużej w przypadku wieloraczków).

Kto może otrzymać świadczenie rodzicielskie? Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce,

ojcu, w przypadku wykorzystania świadczenia rodzicielskiego przez matkę przez okres co najmniej 14 tygodni)
opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka do ukończenia przez dziecko 7 roku życia
rodzinie zastępczej (za wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej) w przypadku objęcia opieką dziecka do ukończenia przez dziecko 7 roku życia Termin składania wniosków: Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 3 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka przysposobionego od miesiąca objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Świadczenie rodzicielskie dla dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2016. Jeżeli dziecko urodziło się, zostało przysposobione lub objęte opieką przed dniem 1 stycznia 2016 r. prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez okres od dnia wejścia w życie ustawy do dnia upływu:

52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia. Powyższe okresy liczą się od dnia porodu lub przysposobienia lub objęcia dziecka opieką

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się od 1 stycznia 2016 r., jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego zostanie złożony w terminie 3 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 2016. W przypadku złożenia wniosku po terminie 3 miesięcy prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Wysokość świadczenia Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

W przypadku, gdy kobieta urodzi dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeśli:

co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba sprawująca opiekę otrzymująca zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;

dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, które przysposobiły dziecko lub są opiekunami faktycznymi dziecka

jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;

w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu korzystania z opieki nad dzieckiem w trakcie trwania urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna

przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Kryterium dochodowe: Brak kryterium dochodowego

Wymagane dokumenty: akt urodzenia dziecka/dzieci

Termin i sposób załatwiania Postępowanie w sprawie świadczenia rodzicielskiego kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od daty złożenia poprawnie wypełnionego i z pełną dokumentacją wniosku.

Od decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach. Odwołanie nie podlega opłacie skarbowej.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

1) ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY (art. 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych)

Nie jest uzależniony od kryterium dochodowego. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego, zgodnie z treścią § 3 pkt 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238), wynosi 153,00 zł miesięcznie.

2) ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE (art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych)

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodów rodziny. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi:

od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31.12.2015 r. – 1 200 zł miesięcznie

od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia dzisiejszego – 1 300 zł miesięcznie (art. 17 ust. 3 w/w ustawy) 3) SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY (art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych)

Kryterium dochodowe:

W bieżącym okresie zasiłkowym 2015/2016 specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, w których dochód rodziny sprawującej opiekę oraz wymagającej opieki na osobę nie przekracza 764 złotych. W okresie zasiłkowym 2015/2016 trwającym od 1 listopada 2015 roku do 31 października 2016 roku należy wykazać dochody za rok 2014 uwzględniając zmiany wysokości dochodów członków rodziny.

Od dnia 1 listopada 2017 specjalny zasiłek opiekuńczy będzie przysługiwać rodzinom, w których dochód na osobę nie będzie przekraczał kwoty 844 złotych

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 520,00 zł miesięcznie.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 859 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosków, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 2229.)

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł (art. 9 ust. 2 w/w ustawy).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie, zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 w/w ustawy.

PROGRAM RODZINA 500 PLUS

Program Rodzina 500plus to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na KAŻDE DRUGIE I KOLEJNE DZIECKO, bez dodatkowych warunków (bez kryterium dochodowego).

Świadczenie na pierwsze dziecko można otrzymać w przypadku, gdy dochód na członka rodziny nie przekracza 800 zł lub 1 200 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.

Podstawę prawną do przyznania świadczenia wychowawczego w ramach programu 500+ stanowi ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku, poz. 195. Ustawa wprowadza świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł netto, które otrzymują rodzice, jeden z rodziców bądź opiekunowie dziecka. Zgodnie z założeniami, program rozpocznie funkcjonowanie z dniem 1 kwietnia 2016 roku.

Wnioski za pierwszy okres funkcjonowania programu, czyli od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. będzie można składać po 1 kwietnia 2016 r. Beneficjenci będą mieli od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. czas na złożenie wniosku, aby otrzymać prawo do świadczenia wychowawczego z wyrównaniem od miesiąca kwietnia 2016 r. Natomiast beneficjenci, którzy złożą wnioski po 1 lipca 2016 r. uzyskają prawo do świadczenia od dnia, w którym złożony zostanie poprawny wniosek, a pieniądze będą im wypłacane, co miesiąc, do końca w/w okresu.

Docelowo prawo do świadczeń przyznawane będzie na okres od 1 października do 30 września roku następnego.

W/w ustawa ściśle określa grupę beneficjentów, którzy będą mogli pobierać świadczenie wychowawcze na dziecko tj. rodzice, jeden rodzic, opiekunowie prawni, opiekunowie faktyczni.

Dzieci niepełnosprawne a świadczenie 500+

W przypadku, gdy prawo do świadczenia wychowawczego uzależnione jest od niepełnosprawności dziecka, prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczenia wychowawczego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Cudzoziemcy i imigranci w programie 500+

Omówione zostało zagadnienie dotyczące cudzoziemców i imigrantów. Według MSZ pieniądze powinni otrzymać także cudzoziemcy, którzy legalnie przebywają w Polsce, ale ich dzieci tu nie mieszkają.

Cudzoziemcy, którzy legalnie mieszkają z dziećmi w Polsce, będą mogli również składać wnioski o 500 zł.

W przypadku składania wniosku na pierwsze dziecko należy przedłożyć dokumenty stwierdzające sytuację dochodową rodziny i sytuację rodzinną (w zależności od sytuacji rodzinnej). W przypadku jakichkolwiek zmian (np. dochodów, liczb członków rodziny, zmiana miejsca zamieszkania) osoby uprawnione do otrzymywania świadczenia będą miały obowiązek niezwłocznie powiadomić o tym właściwy organ.

Świadczenie 500+ a pozostałe świadczenia z pomocy społecznej

Świadczenie wychowawcze nie będzie wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia, dotyczy to w szczególności świadczeń z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, stypendiów dla uczniów i studentów.

Wnioski elektroniczne i platforma ePUAP w postępowaniu o przyznanie świadczenia 500+

Dokumenty niezbędne do przyznania świadczenia można będzie składać także drogą elektroniczną. Aby złożyć wniosek drogą elektroniczną beneficjent będzie musiał posiadać profil zaufany ePUAP. Na swoim profilu będzie mógł beneficjent sprawdzić, na jakim etapie znajduje się postępowanie w jego sprawie.

